

Լիբանանեան Լուրեր

Բողոքի Ցոյցեր Պէյրուզի Մէջ

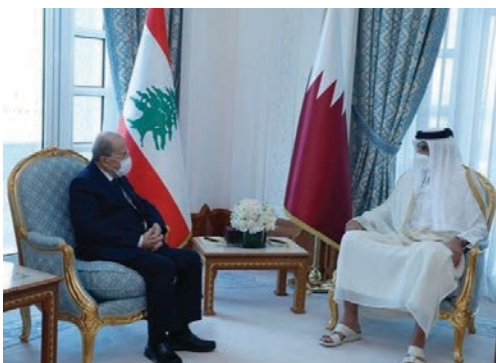
Երէկ առաւօտեան կանուխ ժամերէն սկսեալ Լիբանանի մէջ տասնեակ ճանապարհներ փակ մնացին:

Արդարեւ, առաւօտեան կանուխ ժամերէն, լիբանանցիները, որոնք կը բողոքեն տնտեսական իրավիճակի վատթարացման, տոլարի սակագնի բարձրացման եւ տարբեր խնդիրներու դէմ, իջած են փողոց եւ փակած են տարբեր շրջաններու կեդրոնական պողոտաներ: Օրուան ընթացքին ցուցարարները շարունակեցին իրենց բողոքի ցոյցերը:

Ըստ «Արեւելք»-ին, երթեւեկութեան վերահսկման գրասենեակը յայտնած է, որ Պէյրուզի մէջ երէկ փակուած ճանապարհներն են՝ կեդրոնական Պէյրուզի Ալ Ամին մզկիթին դիմաց, Զուլայէն դէպի Սաեպ Սալամ տանող ճամբան, Զուլայէն դէպի Արաբական լիկա տանող ճամբան, Զասքաս, Զորնիշ Մագրասա, Կանա-Ասատ խաչմերուկ, Պարպիր, Սաեպ Սալամ-Ռիֆայի խաչմերուկ, Սաեպ Սալամ Աքքատի դիմաց, Ասատ պողոտայ:

Շաբ. Էջ 02

Աուն Զաթար Կ'այցելէ

Լիբանանի Նախագահ Միշէլ Աուն երէկ առաւօտեան Զաթար ժամանած է Շէյխ Թամիմ իշխանին հրաւերով, մասնակցելու Արաբական ֆուլթայի բաժակի բացման՝ ՖԻՖԱ 2021, որ կը մեկնարկէ այսօր՝ Երեքշաբթի օր: Լիբանանի Նախագահութեան հրապարակած յայտարարութեան մէջ կ'ընտրուի, որ Նախագահ Աուն Զաթարի իշխանին հետ կը քննարկէ «երկու եղբայր-կան

երկիրներուն միջեւ բոլոր ոլորտներու մէջ երկկողմ յարաբերութիւնները ամրապնդելու եւ զարգացնելու, ինչպէս նաեւ լիբանանեան-քաթարական միացեալ բարձրագոյն կոմիտէի ի գործ դնելու ուղիները»:

Աուն ըսած է, որ «Զաթար այցը երկու երկիրներուն միջեւ բարեկամութեան խորքի եւ յարաբերութիւններուն ամրութեան արտայայտութիւնն է»՝ ընդգծելով, որ «անոր աջակցութիւնը Լիբանանին՝ Նաւահանգստի պայթումէն ետք, գնահատանքի եւ շնորհակալութեան արժանի է»:

Զաթարի «Ալ Ռայա» թերթին տուած հարցազրոյցին մէջ Նախագահ Աուն նշած է, որ «քաթարեան դիւանագիտութիւնը ներկայ է տարածաշրջանային եւ միջազգային հարթակներու վրայ», նշելով, որ «աշխարհը այսօր պետք է առաջնահերթութիւն տայ բանականութեան եւ երկխօսութեան լեզուին, քան՝ կռիւի եւ հեռացման»:

Շաբ. Էջ 03

Հայկական Լուրեր

1 Յունուարէն «Քովիտ»ի Խնդրով Նոր Սահմանափակումներ Հայաստանի Ճաշարաններէն Ներս

Յունուար 1-էն սնունդի կէտեր եւ մշակութային միջոցառումներ կը կարենան մուտք գործել միայն պատուաստուած կամ բացասական PCR քննութեամբ քաղաքայինները: Այս մասին ըսաւ առողջապահութեան Նախարար Անահիտ Աւանեսեանը:

Անոր խօսքով, «Քովիտ»ի տարածումը նուազեցնելու համար նոր սահմանափակումները ոչ միայն կը քննարկուին, այլ արդէն Նախագիծի տեսք ունին եւ կը շրջանառուին: Մասնաւորապէս, կը Նախատեսուի Յունուար 1-էն հանրային սնունդի վայրեր, մշակութային միջոցառումներ, համերգներ եւ շարք մը այլ վայրեր մուտքը թոյլատրել միայն պատուաստուած ըլլալու հանգամանքը հաւաստիացնելու կամ բացասական PCE քննութիւն ունենալու պարագային:

«Մենք հասկանում ենք, որ, այո՛, այս սահմանափակող միջոցառումները գուցէ որոշակի անյարմարութիւններ առաջացնում են, բայց մենք, Նժարի վրայ դնելով հանրային առողջապահական հարցերը, կարծում ենք, որ անհրաժեշտ է նման միջոցների դիմել: Այն քաղաքացիները, որոնք ինչ-ինչ պատճառներով չեն կարող պատուաստուել, պիտի հաւաստեն ՊՇՌ բացասական թեստով իրենց մուտքը», ըսաւ Նախարարը:

Տօնոյեանի Կալանքը Երկու Ամիսով Երկարաձգուած Է

Երեւանի Ընդհանուր իրաւասութեան դատարանը բաւարարած է պաշտպանութեան խնդրին Նախարար Դաւիթ Տօնոյեանը եւս երկու ամիսով կալանքի տակ պահելու միջնորդութիւնը: Այս մասին ըսաւ անոր պաշտպան Սերկէյ Յովհաննիսեանը:

Ան տեղեկացուց, որ դատարանին որոշումը ստանալէ յետոյ պիտի բողոքարկեն վերաքննիչ դատարան: Դաւիթ Տօնոյեանը կը մեղադրուի Պաշտպանութեան Նախարարութեան ռազմամթերքի մատակարարման գործընթացին մէջ չարաշահում կատարելու առթիւ քննուող գործով:

ԱՎԾ-ի հաղորդագրութեան համաձայն՝ Դաւիթ Տօնոյեանը եւ Դաւիթ Գալստեանը կը մեղադրուին առանձնապէս մեծ չափերով՝ 2.277.323.840 ՀՀ դրամ գումար յափշտակելու եւ կեղծիքներ, հանրօրէն վտանգաւոր արարքներ կատարելու համար: Անոնք իրենց առաջադրուած մեղադրանքը չեն ընդունիր:

ՀԱՂՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Ռաֆայել Պետրոս ԻԱ. Հոգեւոր Տէրը Այցելեց Ն.Ս.Օ.Տ.Տ. Արամ Ա. Վեհափառ Հայրապետին

Երկուշաբթի, 29 Նոյեմբեր 2021-ին, հինգ հոգիներէ բաղկացած կրօնական պատուիրակութեան հետ միասին, Ռաֆայել Պետրոս ԻԱ. Հոգեւոր Տէրը այցելեց Անթիլիասի Մայրավանք: Արամ Ա. Վեհափառ Հայրապետը իր կողքին ունենալով Շահան Սրբազանը եւ Նարեկ Սրբազանը, եղբայրական սիրով ընդունեց Հոգեւոր Տէրը:

Աւելի քան ժամ մը մտերմիկ գրոյց մը տեղի ունեցաւ երկու հոգեւոր պետերուն միջեւ՝ հայ ժողովուրդը, Հայաստանն ու Լիբանանը յուզող հարցերու շուրջ: Անոնք շեշտեցին եկեղեցիներու գործակցութիւնը ամրապնդելու, մեր ժողովուրդին միասնականութիւնը ամրացնելու եւ միասնաբար մեր ազգն ու հայրենիքը տագնապեցնող մարտահրաւերները դիմագրաւելու անհրաժեշտութիւնը:

Լիբանանեան Լուրեր

Բողոքի Ցոյցեր Պեյրուքի Մէջ

Սկիզբը Էջ 01

Թրիփոլիի մէջ փակուած են Պատտաուրի կամուրջին տակ, Նուր հրապարակը: Չահլէի մէջ փակուած են Մարժ եւ Թաալպայա ճանապարհները: Լիբանանեան բանակը վերաբացած է Սայտայի Էլիա խաչմերուկի

ճամբան, երբ ցուցարարները զայն փակած էին հրկիզուող անիւներով: Ցուցարարները փակած են Նաեւ Ապրա եւ Հիլալիա ճանապարհը՝ Սայտայի արեւելեան շրջանին մէջ: Ինչպէս նաեւ, ցուցարարները փակած են Շեքքայի մայրուղին երկու ուղղութիւններով եւ Չուքի մայրուղիի արեւելեան հատուածը:

Պատմութեան Մէջ Այսօր

Լէոն Սահակով

Լէոն Նիկոլայի Սահակով (30 Նոյեմբեր 1909, Ալեքսանդրապոլ (այժմ՝ Կիւմրի), Հայաստան - 1989), խորհրդային հայագգի բեմադրիչ, սցենարիստ, ՌԽՖՍՀ արուեստի վաստակաւոր գործիչ (1969), ԽՍՀՄ անդամ 1940 թուականին:

Լէոն Սահակովը ծնած է 1909 թուականին Ալեքսանդրապոլ քաղաքին մէջ: Կը մասնակցի

Երկրորդ համաշխարհային պատերազմին: 1935 թուականին կ'աւարտէ ՎԳԻԿ-ի ռեժիսուրայի ֆակուլտետը՝ Սերկէյ Էյզենշտեյնի արուեստանոցը: 1935 թուականին կ'ըլլայ Մոսֆիլմի բեմադրիչը 1938-1941 թուականներուն Մոսֆիլմին աշխատելուն զուգահեռ կ'ըլլայ Մոսկուայի Կիւէի շրջկոմի ՀամԼԿԵՄ քարտուղարը, Սոյուզդետ ֆիլմկինոստուդիայի փոխնախագահը, 1943-1945 թուականներուն՝ Փաստագրական ֆիլմերու կեդրոնական ստուդիայի ռազմաճակատային կինոընկերութիւններուն պետը: Իր ֆիլմերուն սցենարներու համահեղինակն է:

ՅԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆ

Վեր Կանգնիլ Նեղիմբակային Շահեր Հետապնդել

Համայն հայութիւնը արդէն մէկ տարիէ աւելի կ'ապրի խռովքի մէջ: Մեր հայրենական պետութեան արեւելեան ու արեւմտեան դրացիները՝ թուրքերն ու ատրպէյճանցիները, բռնագրաւելէ ետք Արցախի Հանրապետութեան մեծ մասը, այսօր բացայայտօրէն կը սպառնան ոչ միայն Հայաստանի Հանրապետութեան սահմաններուն, այլեւ մեր հայրենաբնակ ազգակիցներու բուն գոյութեան: Այս բանը կը կատարուի համայն աշխարհի անտարբեր հայեացքներուն տակ: Մեր "ռազմավարական դաշնակից" Ռուսաստանի Դաշնութիւնը եւ "բարեկամները" Իրանն ու արեւմտեան պետութիւնները կը բաւականանան, մերձ ձեւական յայտարարութիւններով, յաճախ ալ հաւասարութեան նշան դնելով Նախապարձակին ու զոհին միջեւ: 9 Նոյեմբեր 2020-ի եռակողմ յայտարարութեան դրոյթներուն մէկ մասը, մասնաւորաբար գերիներու անվերապահ ու ամբողջական վերադարձը ՀՀ-ին՝ կը մնայ անկատար. աւելին՝ Նոր գերեզմարաններ կ'արձանագրուին ՀՀ-ի ինքնիշխան տարածքին մէջ ատրպէյճանական սադրիչ յարձակումներու հետեւանքով:

Համագգային այս ծանր իրավիճակին զուգահեռ, լիբանանահայութիւնը կ'ապրի ուրիշ մղձաւանջ մը. Լիբանանի քաղաքական փտած վերնախաւի եւ պետական պատասխանատուներու անպատասխանատուութեան հետեւանքով երկրի դրամանիշի գնողունակութեան ահաւոր անկում եւ ընկերա-տնտեսական աներեւակայելի տագնապ: Լիբանանի ժողովուրդը, ներառեալ մեր ժողովուրդին զաւակները հասած են աղքատութեան ամենէն վարի աստիճանին, որ դէպի սով կ'առաջնորդէ:

Ի տես այս վիճակին, իրենք զիրենք լիբանանահայութեան տերը կարծող եւ այդպէս ալ յայտարարած շրջանակները կը բաւարարուին կիսատ պռատ միջոցներով, որ զուգահեռաբար կը ծառայէ ինքնակեդրոն եւ ընտրական հաշիւներու՝ փոխանակ համագաղութային, ինչո՞ւ չէ՞ համահայկական յստակ ծրագիր մը մշակելու եւ զայն գործադրելու:

Այս տխուր իրականութեանց դիմաց, Ազատախոհ Լիբանանահայերու Համախմբումը կոչ կ'ուղղէ բոլորին՝ վեր կանգնիլ Նեղիմբակային շահեր հետապնդել եւ մարտահրաւերները դիմագրաւել համագգային ներուժի կեդրոնացման միջոցով:

Ազատախոհ Լիբանանահայերու Համախմբում
Պեյրուք, 29 Նոյեմբեր 2021

«Արեւմտահայ Լեզուի Եւ Գրականութեան Ապագան»

ԱՆՈՒՇ ԹՐՈՒԱՆՏ

1947 թուականին «Անահիտ» հանդեսին մէջ հայ գրող, քննադատ, բանասէր, լրագրող եւ հանրային գործիչ Արշակ Զօպանեանի տպագրած մէկ յօդուածը՝ արեւմտահայ լեզուի եւ գրականութեան հարցերու շուրջ, այսօր համահունչ է լեզուական մեր մտահոգութիւններուն: Այսօր ալ հայութեան զանազան շրջանակներու մէջ կը քննարկուին արեւմտահայերէնի պահպանման հարցերը եւ ջանքեր կը գործադրուին՝ զայն պահելու ուղղութեամբ: Յատկանշական է, որ իր յօդուածին մէջ Արշակ Զօպանեան լեզուի պահպանման առումով մեծ տեղ յատկացուցած է Պոլիսին եւ պոլսահայ կառոյցներու կողքին նաեւ՝ պոլսահայ մամուլին: ԺԱՄԱՆԱԿ կը թուայնացնէ Արշակ Զօպանեանի «Արեւմտահայ լեզուի եւ գրականութեան ապագան» խորագրով յօդուածը եւ կը ներկայացնէ յապաւումը:

«ԱՐԵՒՍՏԱՅԱՅ ԼԵԶՈՒԻ ԵՒ ԳՐԱԿԱՆՈՒԹԵԱՆ ԱՊԱԳԱՆ» ԱՐՇԱԿ ԶՕՊԱՆԵԱՆ

Լրագիրներէն իմացայ որ մեծանուն բանաստեղծ Աւետիք Իսահակեան վերջերս Երեւան տեղի ունեցած հաւաքոյթի մը մէջ արտասաներ է ճառ մը, ուր, հրճուանքով ողջունելով արտասահմանէն Մայր Զայրենիք դարձող հազարաւոր Զայրերու շարժումը, փափաք է յայտնէր տեսնել ի մօտոյ ընդ միշտ ջնջումը հայ ազգի արեւելեան ու արեւմտեան (կամ ռուսահայ ու թրքահայ) հատուածներու բաժանման երեւոյթին եւ «իրականացումը մէկ հայ ազգ, մէկ հայ պետութիւն, մէկ հայ լեզու ցանկալի բանաձեւին»:

Իսահակեանի արտայայտած բաղձանքը բաղձանքն է, ու շատոնց ի վեր, ամէն ազգասէր Զայր: Զին դարերուն, մէկէ աւելի հայ պետական կազմակերպութիւններ միաժամանակ գոյութիւն ունեցած են, ինչպէս Բագրատունեաց եւ Արծրունեաց թագաւորութիւնները, կամ ինչպէս Կիլիկիոյ հայ թագաւորութիւնը եւ Սիւնեաց Տան գրեթէ ինքնավար ընթացող Կովկասեան Զայաստանի մէջ: Բայց երկու հայ ազգ երբեք գոյութիւն չէ ունեցած. Զայր իբր ազգ իր միութիւնը միշտ պահած է, թէ՛ իր ազատութեան հիմնաւոր օրերուն եւ թէ՛ նոյն իսկ իր անկախութիւնը կորսնցնելէն ու մէկ քանի օտար պետութեանց լուծին տակ բաժնուած մնալէն յետոյ: Ազգային

հարցին լաւագոյն լուծումը այն է, անշուշտ, որ մենք ունենանք մէկ պետութիւն ու մէկ պետական լեզու, եւ այդպէս ալ է այսօր: Խորհրդային Զայաստանն է մեր միակ Զայ Պետութիւնը, մեր ազգի պետական, պաշտօնական լեզուն արեւելահայերէնն է այսօր...

Եթէ հայ ժողովուրդի ինքնուրոյն պետական կեանքին վերականգնումը Կիլիկիոյ կամ Թրքահայաստանի մէջ տեղի ունեցած ըլլար, մեր ազգի պետական լեզուն արեւմտահայերէնը պիտի ըլլար: Դեպքերը այնպիսի ընթացք մը ստացան որ այդ վերականգնումը Կովկասեան Զայաստանին մէջ տեղի ունեցաւ, եւ ամէն Զայ արդէն իսկ կ'ընդունի որ մեր պետական լեզուն արեւելահայերէնն է: Եւ ամէն ազգասէր Զայ կը բաղձայ որ օտար երկիրներ ցրուած Զայրերն կարելի եղածին չափ ստուար թիւով Խորհրդային Զայաստան ներգաղթողներ ըլլան, ու ամէն ազգասէր Զայ ոչ միայն ատիկա կը բաղձայ, այլեւ կ'աշխատի, կը ճգնի, գոհաբերութիւններ ու յօգնութիւններ յանձն կ'առնէ, որպէսզի այդ բաղձանքը լաւագոյն ձեւով իրագործուի:

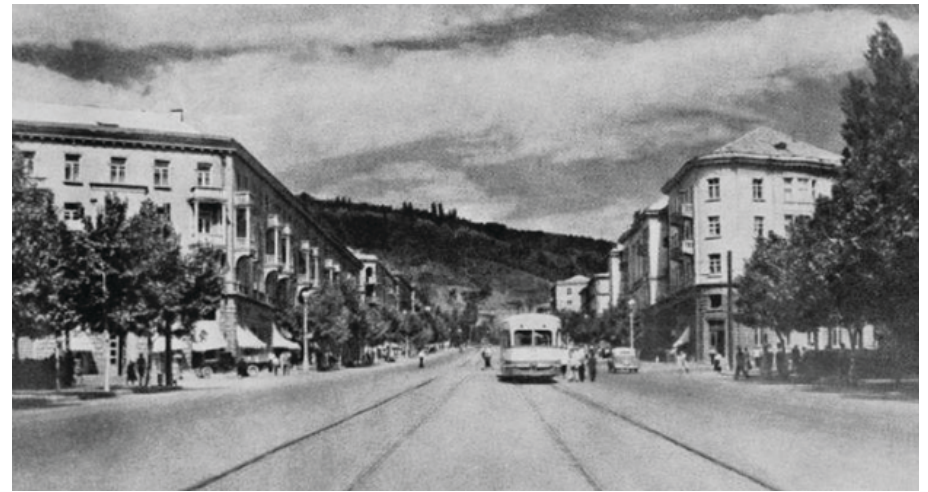
...Սակայն հարցը բոլորովին կը փոխուի, երբ մեր արդի գրական աշխարհաբարին երկու մեծ ճիւղերէն մէկուն կամովին ջնջման առաջարկ մը կը դրուի մեր առջեւ, ինչպէս Իսահակեանի ճառին մէջ, ինչպէս մանաւանդ այն յօդուածին մէջ, զոր Պոսթընի «Զայրենիք» օրաթերթը հրատարակած էր վերջերս եւ ուր աւելի բացայայտ ու մանրամասնեալ ձեւով կը ջատագովուէր միեւնոյն առաջարկը, հրաւիրելով բովանդակ հայ ժողովուրդը արեւելահայերէնը այսուհետեւ իր միակ գրական լեզուն նկատելու:

Շար. էջ 06

Նոյեմբեր 29-ի Զեպտերով

Զայաստանի Խորհրդայնացում

ՀԱՄԱԴՐԵՑ՝ ՍԱՐԳԻՍ ՓՈՇՕՂԵԱՆ

Լսենք Ս. Վրացեանը, իր «ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹԻՒՆ» գիրքի միջոցաւ տպուած Երեւան, 1993-ին:

...«Զայոց ազգային խորհուրդը, ուժեղացնելով իր կազմը, անցնի գործելու հայութեան կեդրոնում՝ ստանձնելով կառավարական ֆունկցիաները, օժտուած տիքտադրական իրաւունքներով հայ կեանքի բոլոր երեւոյթների եւ գործերի նկատմամբ»:

...«Դեպքերը գահավէժ՝ իրենք էին գալիս ստիպելու անել այն, ինչից մարդկային բանականութիւնը յամառօրէն աշխատում էր խուսափել»:

...«Զրատարակեց հետեւեալ յայտարարութիւնը, որը, թէեւ իսկական առումով անկախութեան հռչակում չէր, բայց դեպքերի բերումով դարձաւ այդպիսին»:

(Էջ 160-1)
Այսպիսով ուրեմն, Զայաստան անկախացաւ Թուրքերու ճնշումով, պայմաններով, ու եռագոյնը ծածանեցաւ Զայաստանի մէկ փոքր տարածութեան վրայ...:

Իսկ յետոյ՝ դարձեալ դիմենք նոյն աղբիւրին.-

«Այսպէս, ուրեմն, մի կողմից թուրքերն էին սպառնալիքով վերջնագրերով խօսում, միւս կողմից՝ հայ եւ ռուս պոլշեւիկները: Զայաստանը ընկել էր երկու կրակի միջեւ: Կառավարութեանը ուրիշ ելք չէր մնում, բայց եթէ ընտրելով փոքրագոյն չարիքը, տեղի տալ եւ հասկացողութեան գալ Խորհրդ. Ռուսաստանի ներկայացուցչի հետ: Զայաստանի խորհրդայնացումը այլեւս դառնում էր անխուսափելի»:

Լիբանանեան Լուրեր

Աուն Զաթար Կ'այցելէ

Սկիզբը էջ 01

Աուն յաւելեց. «Ես կոչ կ'ընեմ իշխան Թամիմին ուղղակի ներդրումներ կատարել Լիբանանի մէջ, մանաւանդ որ հողը ներկայիս բերրի է», եւ շարունակեց. «Քաղաքական վեճերը եւ անձնական նկատառումները խոչընդոտեցին ելեկտրականութեան ծրագրի իրականացումը», նշելով, որ «խոչընդոտը ստանձնողները յայտնի դարձան եւ բոլոր լիբանանցիներուն»:

Աուն ըսաւ, որ նախագահական պաշտօնի երկարաձգման մասին խօսք չի կրնար ըլլալ, եւ նոր նախագահը պետք է պատշաճ ներկայացուածութիւն վայելէ եւ ըլլայ ոչ թէ բաժանման, այլ՝ մերձեցման տարր:

Նախագահ Աուն ընդգծած է, որ կողմ է «իշխանութիւններու տարանջատման», ըսելով, որ չի միջամտեր դատական համակարգի աշխատանքին: «Ես չեմ գիտեր նաւահանգիստի պայթումին հանգամանքները: Ես տեսած չեմ Ռուսիոյ տրամադրած լուսանկարները, այլ խնդրած եմ, որ զանոնք յանձնուին դատական իշխանութեան», նա՛մ է ան:

Նշենք, որ Աունի այցը լիբանանցի պաշտօնակատարի առաջին այցն է Նաժիպ Միքաթիի կառավարութեան ձեւաւորումէն ի վեր եւ դիւանագիտական ճգնաժամէն ետք, որ բռնկեցաւ Պեյրութի եւ Ծոցի երկիրներուն, յատկապէս Սեւտական Արաբիոյ եւ ԱՄԷ-ի միջեւ անցեալ Զոկտեմբերին՝ լիբանանցի տեղեկատուութեան նախարար Ժորժ Զըրտահիի՝ Եմէնի պատերազմին վերաբերեալ յայտարարութիւններու լոյսին տակ:

ՀԱՅԱՍՏԱՆ Համահայկական Հիմնադրամ

Կենսական Սահմանային Համայնքներ

«Հայաստան» համահայկական հիմնադրամը վերջերս կազմակերպեց իր տարեկան հանգանակությունը: Հիմնադրամի 24-րդ նուիրահաւաքման արշաւն էր այս մէկը, որու արդիւնքով հանգանակուեցաւ 12 միլիոն 351 հազար ամերիկեան տոլար: Կատարուած կամ խոստացուած այս նուիրատուութիւնները պիտի յատկացուին Հայաստանի սահմանամերձ շրջաններու բնակիչներու կարիքներու դիմագրաւման: Այս տարուան հանգանակութիւնը արդէն կազմակերպուած էր «Կենսական սահմանային համայնքներ» խորագրով: Սոյն միջոցները պիտի

նպատակաւորօրէն Հայաստանի սահմանային համայնքներու առողջապահական, ընկերային, մշակութային, ինչպէս նաեւ ենթակառուցուածքներու զարգացման ուղղեալ ծրագրերու զանաւորման: Այս տարուան հանգանակութիւնը, ըստ էութեան, հիմնադրամի արտասահմանի երեք հիմնական մասնաճիւղերուն՝ Ամերիկայի Միացեալ Նահանգներու, Ֆրանսայի եւ Գանատայի տեղական մարմիններու առանցքով իրականացաւ՝ հեռախօսամարաթոններու ձեւաչափին մէջ: Ամերիկայի Միացեալ Նահանգներու մասնաճիւղի առանցքով հաւաքուեցաւ 7 միլիոն 861 հազար ամերիկեան տոլար: Ֆրանսայի մասնաճիւղին ապահոված նուիրատուութիւնները կազմեցին 3 միլիոն 990 հազար ամերիկեան տոլար: Գանատայի մարմինն ալ կարողացաւ կէս միլիոն ամերիկեան տոլար հանգանակել: Այս պահու դրութեամբ հրապարակուած նուիրատուութիւններու ընդհանուր գումարը տակաւին վերջնական չէ: Արդարեւ, նուիրահաւաքը տակաւին կը շարունակուի եւ հանգանակութիւններու վերջնական

արդիւնքները տարեվերջին պիտի ամփոփուին:

«Հայաստան» համահայկական հիմնադրամը շնորհակալութիւն կը յայտնէ իր բոլոր գործընկերներուն եւ նուիրատուներուն՝ շարունակական աջակցութեան, անմագորդ նուիրումի եւ Հայաստանի կողքին կանգնած ըլլալու համար: Արդարեւ, շնորհիւ այդ բոլորին բարեւաւումն էն տասնեակ հազարաւոր քաղաքացիներու կեանքերը:

«Հայաստան» համահայկական հիմնադրամի առաքելութիւնն է համահայկական ցանցային համակարգի մը ձեւաւորումը: Նպատակն է Հայաստանի, Արցախի, ինչպէս նաեւ աշխարհասփիւռ հայկական համայնքներու համաչափ, կայուն եւ փոխկապակցուած զարգացման ապահովումը՝ հիմնուելով ընդհանուր ինքնութեան վրայ:

Հարկ է նշել, որ Արցախի երկրորդ պատերազմի շրջանին գոյացած միջոցներու Հայաստանի կառավարութեան կողմէ տնօրինման եզրերուն շուրջ օրակարգի վրայ եկած են զանազան պնդումներ, որոնք խնդրայարոյց դարձած են հիմնադրամի ընդհանուր գործու-

նեութեան տեսակէտէ: Այս տարուան նուիրահաւաքի շրջանին ալ խնդրայարոյց այդ հանգամանքները ունեցած են լայն հնչողութիւն՝ մանաւանդ, որ Հայաստանի նախկին նախագահներէն՝ Ռոպերթ Զոհարեան եւ Սերժ Սարգսեան, նաեւ արտասահմանի այլ բարերարներ բարձրաձայնած են իրենց վերապահութիւնները, օրակարգի վրայ բերելով զանազան առաջարկներ: Հիմնադրամի աղբիւրները տեղեկացուցած են, որ այդ առաջարկները քննարկման նիւթ կը դարձուին ու կ'արժեւորուին: Անստեմեծի հիմնական կէտերէն մին այն է, որ միջազգային աուտիթինկի եզրակացութեան հիման վրայ յիշեալ պնդումներու հերքումը դարձած է դժուար:

Հիմնադրամի հոգաբարձուներու խորհուրդի գլուխը ի պաշտօնէ կը գտնուի Հայաստանի Հանրապետութեան նախագահ Արմէն Սարգսեան, որ լուրջ կամք դրսեւորած է, որպէսզի անհրաժեշտ ուսումնասիրութիւնները կատարուին, ամէն ինչ ըլլայ թափանցիկ եւ հիմնադրամի վարկն ու հեղինակութիւնը մնայ բարձր:

Առողջապահական

Ամէն Օր Մաքարոն Ուտելու Անպատեհութիւնը

Ամէն օր մաքարոն ուտելը շատ վատ գաղափար է, յայտնած է սննդաբան Անաթաքսիա Գալփիքովա: Անոր խօսքով՝ այդ մէկը կրնայ ստեղծել գրգռուած աղի համախտանիշ (հիւանդութեան նախանշաններու որոշ համակցում), «օթոիմիւն» հիւանդութիւններ (քրոնիք հիւանդութիւն, ուր օրկանիզմը՝ վահանաձեւ գեղձը եւ անոր կողմէ արտադրուող հորմոնները կ'ընկալէ որպէս օտար՝ արտադրելով հակամարմիններ եւ ստեղծելով «օթոիմիւն» հիւանդութիւններ) եւ մաշկային խնդիրներ:

Սնունդի այլազանութիւնը, մասնագետին համաձայն, հիմնական կանոնն է սննդականոն մը ստեղծելու

համար. այլազանութիւնը կ'օգնէ խոստովելու օրկանիզմին համար վտանգաւոր հետեւանքներէն:

«Եթէ ամէն օր մաքարոն ուտենք, ապա չենք ստանար այն սնունդները, որոնք կան, օրինակ, հացահատիկներու մէջ՝ հնդկաձաւար, շագանակագոյն բրինձ, «քինուա»: Եթէ կը սիրենք մաքարոններէն, վերլուծենք՝ արդէ՞ք խնդիրներ ունինք ստամոքս-աղիքային «թրաքթ»ի կամ «օթոիմիւն» հիւանդութիւններու հետ. ինչպիսի՞ ձեւ ունի մեր մաշկը. ունի՞նք աւելորդ կշիռ, թէ ոչ: Եթէ խնդիրներ չկան, կարելի է օգտագործել սովորական ցորենի մաքարոններէն, բայց՝ չափաւոր», - ըսած է մասնագետը:

Նոր Տուեալներ Քորոնա Ժահրով Կրկնակի Վարակման Մասին

Հիւանդութենէն կամ պատուաստումէն ետք քորոնա ժահրով դարձեալ վարակուելու կարելիութիւնը շատ մեծ չէ, բայց տակաւին կանուխ է ուրախանալու համար: Այս մասին ըստ է հետազոտութեան մը մէջ, որու արդիւնքները հրապարակուած են New England Journal of Medicine ամսագիրին մէջ:

Զաթարէն գիտնականներ հետազոտած են քորոնա ժահրով վարակման դէպքերը 353 000 մարդոց ծիրին մէջ, երկրի տարածքին երկու ալիքներու ընթացքին՝ 2020ի Մարտէն մինչեւ Յունիս եւ 2021ի Յունուարէն մինչեւ Մայիս: Համավարակաբաններու տուեալներով՝ այսօր Զաթարի բնակչութեան մօտաւորապէս 40%-ը հակամարմիններ ունի:

Պարզելու համար, թէ քանի՞ անձ երկու անգամ հիւանդացած է, մասնագետները վերլուծած են բոլոր հիւանդներու PCR քննութիւններու արդիւնքները եւ յայտնաբերած՝ 1304 կրկնակի վարակման դէպք, վարակներու միջեւ միջին ընդմիջումը

կազմելով մօտաւորապէս 9 ամիս: Դէպքերու մեծ մասը եղած է թեթեւ, այդ շարքին՝ այն հիւանդներուն մօտ, որոնք առաջին անգամ ծանր տարած են հիւանդութիւնը: Մահուան դէպքեր չեն եղած:

Գիտնականները կը նշեն, որ կրկնակի վարակուելու պարագային, հիւանդանոցային բուժումի կամ մահուան հաւանականութիւնը 90%-ով աւելի քիչ է, քան առաջին անգամ վարակուելու պարագային:

Այնուամենայնիւ, գիտնականները կոչ ուղղած են զգոյշ ըլլալու այս արդիւնքները մեկնաբանելու մէջ, առաջին կարգին այն պատճառով, որ կրկնակի դէպքերու գնահատումը կատարուած է նախքան երկրին մէջ «տեյթա» տարբերակի լայն տարածումը: Բացի աստէ, հետազոտութիւնը կատարուած է Զաթարի բնակիչներու ծիրին մէջ, եւ փաստ չէ, որ առողջապահութեան զարգացման այլ մակարդակ ունեցող բնակչութեան մօտ նոյն պատկերը ստացուի:

Մշակութային Արձագանգ

Այց Մեսրոպ Մաշտոցի Շիրիմին

Համադրեց՝ ՌՈՒԲԻՆԱ ՕՅԱՆԵԱՆ

Ստորել կը ներկայացնեմ երկու գրություն այն մասին, թե ինչ զգացին պատմաբան եւ գրականագետ Լեոն եւ լեռնաստեղծ Մուշեղ Իշխանը, որք առաջին անգամ Օշականում այցի գնացին Ս. Մեսրոպ Մաշտոցի շիրիմին:

Լեո (Առաքել Բաբախանեան)

(1860 - 1932)

(Պատմաբան, գրող, գրականագետ, խմբագիր)

Մենք գնում ենք Մեսրոպի գերեզմանը տեսնելու: Օշականը դեռ չի երևում, ես երբեք նրան չեմ տեսել, բայց գիտեմ, հաւատում եմ, որ այս բլուրների հետեւում պիտի տեսնեմ մեր դժբախտ, արիւնոտ պատմութեան ամենամեծ հրաշքը: Այցելուն գիտեմ, որ այս գերեզմանում ամփոփուած է մի մեծագործութիւն, որ արժանի է մեծ ու փառահեղ յուշարձանների: Ո՛րք է Մեսրոպի յաւիտենական օթեանի փառահեղութիւնը, ո՛րն է արուեստը, որ նշանակէր, շեշտէր այդ նուիրական վայրը:

Ոչինչ չկայ, եւ այցելուն առաջին վայրկեանին մի տեսակ վիրաւորանք է զգում: Բայց դա վայրկեանական զգացմունք է եւ անցնում է շուտով, երբ հասկանում ես հայրենի բազմադարեայ իրականութիւնը: Կարո՞ղ է փառահեղութիւնը կանգուն

մնալ, դիմանալ մեր երկրում, որի սարերն անգամ մաշուել են յարձակողների անխոնջ ձիերի սմբակների տակ: Ի՞նչ կը դառնային կոթողներն ու մահարձանները, եթէ նրանք էլ դրուած լինէին Մեսրոպի դամբարանի վրայ:

Արուեստը հիացնում է կրթութեամբ, լուսաւոր սրտերը, բայց կատաղութիւն է ներշնչում վայրենիների, որոնք հասկանալի է միայն քանդելու, կողոպտելու պաշտամունքը: Այստեղ, Արագածի փեշին կպած այս փոքրիկ

գիւղի փոքրիկ եկեղեցին իր պատերի մի խոռոչում պահել-պահպանել է, դարերի անվերջ շարքերով անց է կացրել ու մեզ հասցրել մի անշուք քար, որ այսօր մեր ամենանուիրական պարծանքն է:

Ոչ թէ հրապարակներում պաշտել այդ պարծանքը, այլ լռիկ խաղաղութեան մէջ, փոքրիկ, դողդոջիւն ճրագը ձեռքին մտնել ստորերկրեայ փոսը եւ այդտեղ տեսնել եւ զգալ, մտածել ու յուզուել... (այս հնարաւորութիւնն է տուած եղել հայերին):

Ո՛վ էր նա, որ սկզբից եւեթ հասկացաւ, որ այս կերպով կարելի է յաւերժացնել մեծ մարդուն, նրա աճիւնը յանձնել դարերին իբրեւ հաստատ աւանդ: Վահան Ամատունին՝ Օշականի իշխանը, Մեսրոպի աշակերտներից էր: Հինգերորդ դարի ապստամբական շարժման գլխաւորներից մէկն էր նա, Վարդան Մամիկոնեանի եւ Ղեւոնդ Երեցի կողմակիցը եւ զինակիցը: Նա թաղեց Մեսրոպին Օշականում, բայց մեծ ուսուցչի համար այդքանը քիչ համարեց եւ նրա գերեզմանի վրայ եկեղեցի էլ կանգնեցրեց, որի ցածրիկ, ստորգետնեայ խորշում մօտ 1500 տարի է, ինչ պահում է այդ գերեզմանը: Մեսրոպը միայն իր ժամանակը չեղափոխեց, այլ իր ժամանակի հայրութեան ամբողջ անցեալը, ամբողջ ներկան ու ապագան: Մեր պատմութիւնը ուրիշ նոյնասման մեծագործութիւն չունի, չի ճանաչում:

«Մեսրոպ Մաշտոց»-ից մի հատուած (մասնակի համառօտում)

Մուշեղ Իշխան

(1914 - 1990)

(Բանաստեղծ, գրող, գրաքննադատ)

Գերեզմանին առջեւ

(համառօտ)

...Գերեզման մը, ուրկէ անմահութիւն կը ճառագէ, հողակոյտ մը՝ ուրկէ հայ հոգիին մեղեդիները կը կարկաչեն:

Նեղ, անշուք, կիսամութ անկիւնը, հայկական սրբատաշ մարմարի մը ծածկին ներքեւ հանգչող իր

աճիւնները, որոնք խռովեցան, ցնծացին կամ գալարուեցան հայոց պէկոծ պատմութեան վերիվայրումներուն հետ, հիմակ ալ արթուն էին ապահովաբար: Մեզի կը թուէր թէ հայ գիրին արարիչը, հայոց առաջին ուսուցիչը իր վանական խուցին մէջ նստած, մոմերու պլպլուն լոյսին տակ, կը սպասէր մեզի, կը սպասէր իր բոլոր զաւակներուն:

Եւ մենք՝ տարբեր եւ տարբեր գաղափարի գիւտորեալ խումբ մը տղաքս, միեւնոյն ապրումի հուրովը եղբայրացած, նոյն երկիւղած շարժումով ծունկի եկանք հայոց մեծագոյն Սուրբին գերեզմանին առջեւ:

...Խօսելու, բացատրելու պէտք չկար, լռութիւնը երբեք այդքան պերճախօս չէր եղած, մեզմէ ամեն մէկը քանի մը տասնեակ տարիներով գացած էր ետ, դէպի մանկութիւն, այբենարան ու թօթովախօս մանուկներու բազմութիւն: Առաջին գիրք, առաջին գիր, առաջին հնչիւն... Մեզմէ ամեն մէկուն համար Մաշտոց նախ եղած էր կենդանի պատկերը հայ դպրոցին: Հեռաւոր, խորհրդաւոր, անմերձեալի մեծութիւն, բայց նաեւ վաղածանօթ, քաղցրաղէմ, սրտագին մտերմութիւն... Գիրերու եւ հոգիներու ստեղծող:

Ու հիմա, իր գերեզմանին քով ծունկի՝ մեր զգացումները արտայայտելու համար չունէինք ուրիշ միջոց, եթէ ոչ աղօթքի քանի մը մրմունջներ, իր իսկ սորվեցուցած բառերու հնչիւններով ու շիրմաքարին դրոշմուած ուխտաւորի համբոյր՝ իր իսկ ներշնչած հայեցի ոգիով: Եթէ հրաշքով մը վեր առնէր հանճարափայլ իր գլուխը գերեզմանէն, ի՞նչ պիտի ըսէր մեզի արդեօք, ի՞նչ նոր պատգամով մեզ ճամբու պիտի դնէր իր խուցէն դէպի յոյս աշխարհ... Բայց, մի՞թէ որոշ չէր յաւերժական իր պատգամը:

Հայրենի երկրակամարին տակ ըլլայ թէ օտար հորիզոններուն վրայ, Մեսրոպի ցանած աստղերուն լոյսը հայ հոգիին եւ հայ մտքին փառքը պիտի պատմէ միշտ, դարեդար, աւելի գեղեցիկ, աւելի հրաշալի:

Հայկական Լուրեր

Յանուն Առուշ Առուշեանին Բողոքի Գործողութիւններ Երեւանի Մէջ

Երեւանի մէջ yreg՝ Նոյեմբեր 29-ին խումբ մը քաղաքայիններ բողոքի շարժում կազմակերպած են ի աջակցութիւն Գորիսի համայնքապետ Առուշ Առուշեանեանի: Նշենք, որ այսօր Սիւնիքի մարզի Ընդհանուր իրաւասութեան դատարանի Գորիսի նստավայրին մէջ կ'ընթանայ Առուշ Առուշեանեանի գործով դատական նիստը, որ մտած է դատաքննութեան փուլ:

Բողոքի շարժում տեղի կ'ունենայ նաեւ դատարանի Գորիսի նստավայրին մօտ:

Շարժման մասնակիցները յայտարարեցին, որ որեւէ իրաւական հիմք չկայ Առուշ Առուշեանեանը կալանաւորելու, այդ տեղի ունեցած է բացառապէս քաղաքական նպատակներով:

Նշենք, որ Առուշ Առուշեանեանը

կալանքի տակ է, ան կը մեղադրուի համայնքի ընտրողներէն առաւելագոյն քուէներ ապահովելու եւ ընտրութիւններուն ցանկալի արդիւնք արձանագրելու անձնական եւ խմբային շահերէն ելլելով, երկու կամ աւելի ընտրողի կաշառք տալու մէջ:

Բացի այդ, ըստ մեղադրանքի, Առուշ Առուշեանեանը Գորիս համայնքի Զարահունք բնակավայրի վարչական ղեկավար Լուսինէ Աւետեանի միջոցով կազմակերպած է նոյն բնակավայրի ընտրողներուն 2021 թուականի Յունիս 20-ին նշանակուած ԱԺ արտահերթ ընտրութիւններուն մասնակցելուն եւ «Հայաստան» դաշինքի օգտին կողմ քուէարկելուն հարկադրելը: Առուշեանեանը իրեն առաջադրուած մեղադրանքը չ'ընդունիր:

Միջազգային Լուրեր

ՄԻԵԴ-ԷՆ Միջանկեալ Միջոց

Մարդու իրաւունքներու եւրոպական դատարանը (ՄԻԵԴ) Ատրպէյճանի կողմէ գերեզմարուած 4 զինծառայողի վերաբերեալ միջանկեալ միջոց կիրառելու մասին որոշում կայացուցած է: «Արմէնփրես»-ի հետ զրոյցին այս մասին ըսաւ իրաւապաշտպան Արտակ Զէյնալեան:

Ատրպէյճանի կողմէ 16 Նոյեմբերին սանձազերծուած մարտական գործողութիւններու հետեւանքով

գերեզմարուած եւ անհետ կորած համարուող անձերու հարցով իրաւապաշտպաններ՝ Արտակ Զէյնալեան եւ Սիրանուշ Սահակեան դիմում ուղարկած էին Մարդու իրաւունքներու եւրոպական դատարան:

Իրաւապաշտպանները առաջնաին խնդիր կը համարեն անձերու ֆիզիքական անձեռնմխելիութիւնը եւ կեանքը պաշտպանութեան տակ վերցնելու հարցը:

Մինչեւ Ե՛րբ Եւ Ինչպե՛ս

ՅԱԿՈԲ ՊԱԼԵԱՆ

«Որպէսզի կարելի չըլլայ իշխանութիւնը չարաշահել, անհրաժեշտ է որ, իրերու դասաւորումով, իշխանութիւնը կասեցնէ իշխանութիւնը»:
Մոնթեսքիէ, ԺԸ դար, քաղաքական մտածող

Յայաստանի մամուլին եթէ հետեւիք, արդէն պարտուածի եւ սփիւռք-աքսորի պատճառած հոգեկան ընկճուածութիւնը ամէն օր կ'աւելնայ: Հրազեններով հայեր կը կրակեն իրարու վրայ, ասդին-անդին տեսաբար խարդախութիւններ եւ իւրացումներ կը կատարուին: Անձնասպանութեան լուրեր, կամուրջէն նետուողներ: Սպանութիւններ: Եւ ինքնաշարժերու վթարներ եւ անոնց հետեւանքով մահեր: Համալսարանի տնօրէնը կ'որոշէ ինք իր եւ իր վարորդի աշխատավարձը կրկնապատկել: Աւագ դպրոցի մը տնօրէնի պաշտօնին թեկնածու կը ներկայացուի պետական այս կամ գլխաւոր պատասխանատուի քոյրը կամ ընկեր բարեկամը, հակառակ ուսուցչական կազմի եւ աշակերտութեան

մերժումին (դասադուլ եւ գործադուլ):

Այս կամ այն պետական պաշտօնին կը նշանակուին պետական աւագանիի այս կամ այն անդամին քենին, աներձագը, կնոջ ընկերուին:

Ամէն օր արուեստագետներ, գրողներ, ակադեմիկոսներ, լրագրողներ, քաղաքացիներ, իշխանութիւն կը քննադատեն: Կ'ըսուի, որ Նախկիններու քննադատուած կոռուպցիան կը շարունակուի:

44-օրեայ պատերազմի պարտութեան ծալքերը կը բացուին, կը նշուին կոռուպցիա, հաղորդակցութեան եւ համակարգումի ծանրակշիռ թերացումներ: Գաղտնիք չեն պետական պաշտօնեաներու եւ ոստիկանութեան ծառայողներու աշխատավարձերու թռիչքային յաւելումները:

Ամէն օր կը խօսուի գիններու աճի մասին: Ուրեմն քաղաքացին գիտէ երկրի եւ իր աննախանձելի վիճակը:

Հաւանօրէն անկարողութեան զգացումով եւ յուսահատութեամբ, քաղաքացին կ'արտագաղթէ: Հայաստանցիներով ստեղծուած նոր սփիւռքի անհատական եւ հաւաքական կացութիւններու գնահատականը դեռ ոչ ոք չըրաւ:

Հայաստանի սահմաններէն ներս գտնուող ճանապարհներու վրայ անցակէտեր կը հաստատէ թշնամին... Եւ տուրք կը գանձէ: Իշխանութիւնը մեղսակից է կամ անգործ հանդիսատես:

Յանձնուած բարձունքներու վրայ հաստատուած թշնամին կը կրակէ քաղաքացիներու վրայ, մարդիկ կը մեռնին:

Շաբ. Էջ 07

«Արեւմտահայ Լեզուի Եւ Գրականութեան Ապագան»

Սկիզբը Էջ 03

Ո՛րքա՛ն ազգասէր Հայ, որ նաեւ գեղասէր մըն է, չի կրնար համաձայնութիւն յայտնել այդպիսի առաջարկի մը: Եթէ Հայ Պետութեան վերականգնումը տեղի ունեցած ըլլար Հայաստանի որեւէ մէկ բաժինին մէջ 60-70 տարի առաջ, երբ մեր արդի աշխարհաբարին երկու ճիւղերն ալ դեռ խառնափնթոր աղճատ վիճակի մը մէջ էին, իրենց գտումն ու լիակատար զարգացումը դեռ չէին ունեցած, հասկանալի պիտի ըլլար որ տիրապետող դառնար մեր աշխարհաբարին այն ճիւղը, որ Հայաստանի ազատագրուած շրջանին բարբառն էր, եւ տիրապետող դառնար ոչ միայն իբր պետական լեզու, այլեւ իբր գրական գործիքը բովանդակ հայ ազգին: Հայաստանի մէկ բաժինին, -աւա՛րդ, մէկ շատ փոքր բաժինին,- ազատագրումը տեղի ունեցաւ մեր արդի աշխարհաբար հայերէնին երկու ճիւղերուն լիակատար զարգացումէն յետոյ: Այսօր արեւմտահայերէնն ու արեւելահայերէնը հայ մշակոյթի թանկագին գանձեր են, իւրաքանչիւրն իր ուրոյն գեղեցկութիւններն ունեցող: Եթէ արեւելահայերէնին մէջ կայ աւելի կորով, արեւմտահայերէնն ունի աւելի նրբութիւն, աւելի յղկում, աւելի ճոխութիւն: Աններելի պիտի ըլլար, որ մեր ձեռքով ջնջէինք հայ մտքի այնպիսի գեղեցիկ արտադրութիւն մը, ինչպիսին է արեւմտեան հայերէնը. ասիկա պիտի ըլլար անարգանք մը բանաստեղծներու, վիպողներու, բանասերներու այն մէկ քանի հոյերուն որ այդ բարբառը հասուցին իր այժմեան կատարելագործեալ ձեւին. ասիկա պիտի նշանակէր Հայութեան ամենէն տարաբախտ հատուածին կրած ահաւոր կորուստներուն վրայ բարդել կորուստներու մեծագոյնը, իր միտքն ու հոգին արտայայտող լեզուին ընդմիշտ խաւարումը:

Առարկողներ պիտի ըլլան թէ անբնական է որ ազգ մը երկու գրական լեզու ունենայ: Ես արդէն «Անահիտ»ի մէջ ցոյց տուած եմ որ այդ առարկութիւնը սխալ է: Միեւնոյն ազգին մէջ երկու գրական լեզուի գոյութիւնը երեւոյթ մըն է որ յաճախադէպ չէ անշուշտ, բայց անգոյ ալ չէ. ատոր օրինակը ունինք, ինչպէս արդէն դիտել տուած եմ, ֆրանսական մեծ ազգին մէջ, որ նոր ժամանակներուն մէջ մարդկային քաղաքակրթութեան գլուխը կանգնած ազգերէն մին է: Ֆրանսայի մէջ, երբ դեռ պետական միութիւն չունէր այդ երկիրը, զարգացած էին քանի մը գաւառական բարբառներ, եւ այդ բարբառներով ծաղկած էին մէկէ աւելի տեղական գրականութիւններ...

...Դիտել տուողներ թերեւս գտնուին թէ իրաց վիճակն այնպէս է որ արեւմտահայերէնը՝ ուզենք չուզենք՝ դատապարտուած է անհետանալու, քանի որ թրքահայաստանի եւ Կիլիկիոյ մէջ Հայ չէ մնացած, Պոլսոյ հայ գաղութը մեծապէս նուազած է եւ ի վիճակի չէ հայ գրականութեան զարգացման մէջ իր նախկին մեծ դերը խաղալու, Թուրքիոյ քանի մը մասերուն մէջ գտնուող հայ փոքրաթիւ գաղութները աւելի եւս գուրկ են մշակութային որեւէ լուրջ աշխատանք կատարելու միջոցներէն, եւ քանի որ ընդհանուր շարժում մը կայ ներգաղթի, արտասահման գտնուող Հայերուն ստուար մէկ մասը Հայաստան պիտի երթայ ու մնացեալը հետզհետէ պիտի ձուլուի եւ օտարանայ:

Այս յոռետես եւ պարտուողական մտայնութիւնը եւս սխալ ու վնասակար կը գտնեմ: Ի՛նչ ալ ըսենք, ինչքան ալ Խորհրդային Հայաստանի կառավարութիւնը, Ամենայն Հայոց Հայրապետը եւ արտասահմանի մեր

բոլոր կազմակերպութիւնները ճգնին. որպէսզի կարելի եղածին չափ բազմաթիւ ըլլան ներգաղթողները, մաս մը գաղթականներ, զանազան անձնական պատճառներով, պիտի մնան օտար երկիրներու մէջ... Ես բնաւ անխուսափելի չեմ նկատեր որ ատոնք բոլորն ալ կարճ ժամանակի մէջ ձուլուելու օտարանալու սահմանուած ըլլան: Ուրիշ առիթներով այդ հարցին վրայ գրածներուս մէջ իբր օրինակ ցոյց տուած եմ միշտ յոյներու եւ իռլանտացիներու պարագան. երբ Յունաստանը վերականգնեցաւ իբր անկախ պետութիւն, անոր հողամասը շատ անձուկ էր, եւ յոյն ժողովուրդին ստուարագոյն մասը օտար երկիրներու մէջ ցրուած կը մնար. բայց այդ յոյները ոչ միայն քիչ ժամանակի մէջ ամբողջութեամբ չօտարացան, այլ ամենամեծ դեր կատարեցին յունական գերի հողերուն ազատագրմանը մէջ: Նոյնպէս՝ Ամերիկա գաղթած քանի մը միլիոն իռլանտացիները ոչ միայն իրենց հայրենիքն ու ազգային մշակոյթը չմոռցան, այլ Իռլանտայի ազատութեան վերահաստատման մէջ կարեւորագոյն դերը կատարեցին: Արտասահմանի մէջ մնալիք Հայերը, որոնք արդէն իսկ կէս դարէ ի վեր մեր ազգային մշակոյթին զարգացման համար եւ մեր ազգային դատին ի նպաստ այնքան աշխատանք թափած են, շատ բան ունին դեռ ընելիք եւ պիտի ընեն անշուշտ՝ այդ ուղղութեամբ: Կան օտար երկիրներ, ուր կը տիրէ բարձրագոյն քաղաքակրթութիւն մը, ուր միջավայրը՝ մեր երիտասարդ սերունդին համար մանաւանդ մեծապէս հրապուրիչ ու ձգողական է, ինչպէս Ֆրանսա, Ամերիկա, Անգլիա, Իտալիա. այդ տեղուանքը հաստատուած հայ գաղթականները դժուար է որ ամբողջապէս ընդ միշտ հայ մնան. բայց Սուրիոյ ու Լիբանանի մէջ, ուր տեղացի ժողովուրդը այնքան եղբայրական ասպնջականութիւն մը շնորհած է Կիլիկիայէն եւ ուրիշ զանազան կողմերէ ապաստանած Հայերուն, ուր մենք ունինք այժմ վոխադրուած Կիլիկեան Կաթողիկոսական Աթոռը եւ Ժառանգաւորաց Վարժարանը, որոնք հայ մշակոյթի մեծ վառարաններ են, ինչպէս եւ կաթոլիկ հայոց կաթողիկոսութիւնն եւ հիմնարկութիւնները, Հ.Բ.Ը. Միութեան եւ Համազգայինի կրթական հաստատութիւնները, որոնք ազգապահպանման նպաստող ուժեր են, հայ փոքրամասնութիւնը կրնայ յաւիտեան պահպանել իր հաւատարմութիւնը իր ազգին, կրօնքին ու լեզուին, ու կարելու աջակցութիւն մը բերել հայ մշակոյթին եւ ազգային դատին:

Պոլսոյ հայ գաղութը մեծապէս նուազած ու տկարացած է շատ մը եղերական դէպքերու հետեւանքով. բայց ան ցարդ գոյութիւն ունի ու կը պահպանէ, շնորհիւ մեր Պատրիարքարանին, մեր վարժարաններուն, մեր Հիւանդանոցին, մեր մամուլին եւ այլ հաստատութեանց, իր հայկական դիմագիծը: Ցանկալի է որ այդ դիմագիծը ան ընդմիշտ պահպանէ: Մոռնալու չենք որ Պոլսոյ Մերձաւոր Արեւելքի մեծագոյն կեդրոնն է եւ թէ այդ ոստանին մէջ թէ՛ բիւզանդական հին շրջանին եւ թէ՛ անոր Օսմանեան պետութեան մայրաքաղաք դառնալէն ի վեր՝ Հայը ամբողջ Արեւելքին իր մատուցած ծառայութիւններով իբր քաղաքակրթական տարր մեծ դեր կատարած է, եւ ցանկալի է որ ան այդ դերը այսուհետեւ գլխաւորապէս իր հարազատ պետութեան մայրաքաղաք Երեւանին մէջ կատարելով հանդերձ, Պոլսոյ պէս միջազգային մեծ կեդրոնի մը մէջ ալ շարունակէ զայն կատարել: Այդ գաղութը բաղկացած է գրեթէ տարամերժօրէն արեւմտահայերէն եւ անոր արտայայտութեան գործիքը արեւմտահայերէնն է, որ արդէն խումբ մը վարպետ գրագետներու եւ բանաստեղծներու ձեռքով այդ քաղաքին մէջ է որ իր գերագոյն զարգացման հասաւ. վաղն ալ հայ մշակոյթը կընայ իոն գեղեցիկ գործերու ծնունդ տալ, եւ արեւմտահայ բարբառը՝ պետական թուրք լեզուի կողքին՝ կրնայ իոն ընդմիշտ ծաղկիլ...

«Ժամանակ»/Պոլիս

Սլաք

Ճիշտ Մեր Ներկան

ՌՈՒԲԻՆԱ ՕՐԱՆԵԱՆ

Աթաբեկ իսկոյեանի՝ ներքոյիշեալ մանկական բանաստեղծութիւնը ճիշտ մեր ներկան է: Հայութեան ներկան՝ Հայաստանում մանաւանդ: Կարդանք միասին:

Աթաբեկ իսկոյեան (Իսկո Ապեր) Խոզն ու ագռաւը

"Մի դարաւոր կաղնու տակ
խոզը ագահ ու անյագ,
Այնքան կաղին գխտուեց,
Որ ցած ընկաւ ու փռուեց:
Չարթնեց քնից ու տակից
Ծառը փորեց արմատից:
- Ի՞նչ ես անում, այ անգետ,-
Ագռաւն ասաց վերելից,-
Խա՞ղ ես անում ծառի հետ,
Կը չորանայ արեւից:
- Չորանում է՝ չորանայ,
Ինձ ի՞նչ օգուտ զօրանայ,
Միայն կաղին ունենամ,
Ուտեմ, պառկեմ, գիրանամ:
- Այ ապերախտ կենդանի,
Ով քեզ նման վիզ ունի՝
Իր կոյր աչքով չի տեսնի,
Որ կաղինը հիւթալի
Լոկ այս ծառն է քեզ տալի,-

Ագռաւն ասաց խոզուկին,
Էն կախ գլուխ կուզիկին":

* * *

Ոմանք համարում են տարածաշրջանում ճանապարհների ապաշրջափակումը Հայաստանին կը բերի տնտեսական զարգացում...

(ԻՍԽԱՅԻ ԿԱԴԻՆ ԵՆ ԵՐԱԳՈՒՄ): Չվիճենք, քանի որ ապագայի հարց է: Խօսենք ներկայի մասին: Ես չեմ հաւատում նիկոյի ոչ-մի խօսքին: Նա միշտ ստում է: **Աշխարհում ամենավատ իշխանութիւնը հենց նա է, ում չի կարելի հաւատալ ու վստահել:**

ԶՊ-ականները ինչքան էլ պնդեն, որ ստացել են մօտ 53 տոկոս քուէ՝ ԱԺ-ի վերջին ընտրութիւններում, ու դրանով փորձեն հիմանաւորել, որ հիմա էլ ունեն հայութեան նեցուկը, դա իրականութեանը չի համապատասխանում: Յիշենք միայն այն, որ հայ գիտություններին խմբով բերում էին ընտրատեղամասեր, որպէսզի քուէարկեն նիկոյին: Եւ յիշենք ՏԻՄ-ի ընտրութիւնների արդիւնքը Սիւնիքում: ԱԺ-ի վերջին ընտրութիւններում, Սիւնիքը քուէարկեց նիկոյին, իսկ մի քանի շաբաթ առաջ տեղի ունեցած՝ ՏԻՄ-ի ընտրութիւններին, ժողովուրդը քուէարկեց հիմնականում անկուսակցականներին. չքուէարկեց ԶՊ-ին: Այս եւ միւս հանգամանքներ նկատի ունենալով, ճիշտ է պնդել, որ նիկոյն ու ԶՊ-ն հիմա չունեն ժողովրդի մեծամասնութեան նեցուկը... Թէ ինչ կը պատահի, այս մասին էլ չխօսենք:

Մինչեւ Ե՛րբ Եւ Ինչպէ՛ս

Սկիզբը Էջ 06

Թշնամին կը կրակէ հայկական սահմանին վրայ կանգնած հայ զոնուորին վրայ: Չհնուորներ կը մեռնին:

Ցոյցեր կը կատարուին եւ ոստիկանութիւնը ձերբակալութիւններով կը պատասխանէ:

Դիտեցէ՛ք Հայաստանի հեռատեսիլը: Կարդացէ՛ք Հայաստանի թերթերը: Յիշուած բոլոր պարագաները նախկիններուն գործերը չեն, ընդդիմութեան յերիւրանք չեն: Այս իրադարձութիւնները եւ լուրերը թշնամիներու կամ ընդդիմութեան կողմէ կազմակերպուած հակառակակառուութիւն, ինչպէս կ'ըսուի՝ ֆէյք նիւզ չեն:

Կարելի է քննադատել նախկիններու թերացումները, սխալները:

Այսօր ո՞վ կրնայ ըսել, թէ որքա՞ն դատական հարցերու թիւը: Ի՞նչ է թիւը անբաղձալի համարուած դատաւորներու: Բաղաքական իշխանութիւնը կարծեք ինք դարձած է դատական ատեան եւ կը թելադրէ վճիռներ կայացնել ըստ իր հայեցողութեան: Հեռատեսիլը ցոյց կու տայ թէ ինչպէս ոստիկանական ջոկատները բրտութեամբ ցուցարարները կը դիզեն ոստիկանական յատուկ բեռնատարներու մէջ եւ կ'իջեցնեն անոնց երկաթեայ վարագոյրը:

Բայց քննադատութիւնը կրնա՞յ կուրացման պատճառ ըլլալ եւ վարագուրել ներկան: Չտեսնել պարտութեան հետեւանքները, ոստիկանական վարչաձեւի ստեղծումը, հին-նոր սակաւապետութեան (օլիգարխիայի) տիրապետութեան հաստատումը: Նախկիններն են մեղաւոր, եթէ այսօր բոլոր բացասականութիւնները եւ հին մեղքերը կը տեսնեն նոր դէմքերով:

Ինչպէ՛ս հարց չտալ, թէ ա՞յս պիտի ըլլար հետեւանքը «թաւշեայ յեղափոխութեան»: Դատաւիտուած

Նախկինները հայրենիք կայունացուցած էին, չէին պարտուած, պատճառ չէին եղած տարերային արտագաղթի:

Ի տես եւ ի լուր այս կացութեան, զգացական հայրենասէր սփիւռքահայը կրնա՞յ յոռետես չըլլալ: Ինչպէ՛ս բացատրել, որ Հայաստանի մէջ այսօր կը զարգանայ եւ կ'ամրանայ այն տեսակետը, որ Հայաստան Ռուսիոյ հետ պետք է կնքէ Միութեանական Միութիւն, այսինքն՝ դադորի ըլլալէ անկախ երկիր: Ո՞վ է այս անփառունակ նահանջի պատասխանատուն: Նախ՝ մենք, եւ մենքը՝ այն իշխանութիւնն է որ նստած է դէպին:

Իսկ երբ ժողովուրդը մը կը խրի լաւ ապրելու իրաւունքը նուաճելու թմբիրին մէջ, կը տառապի հակակուրթենէ, եզրակացնելով՝ որ նախկինները վատ էին, հետեւաբար՝ նորերը լաւ... Այս ապաքաղականացման յոռեգոյն ձեւն է, եւ Հայաստան եւ սփիւռքներ:

Հայաստանի եւ մեր ժողովուրդի ներկան, մեղմ ասած, փայլուն չէ:

Ընկճուած զանգուածները, ինչպէս միշտ, կամ պիտի լքեն ճակատը եւ պանդխտանան, կամ գլուխ ծռելով պիտի սպասեն, որ հրաշք մարդ մը, հեքիաթի նախախնամական հերոս մը գայ, եւ իրենց համար շագանակները հանէ կրակէն, որպէսզի իրենց ձեռքերը չայրին:

Եւ եթէ հեքիաթի հերոսը չգայ...

Հայաստանէն մաս առ մաս կը պոկուին հողեր եւ կ'ըլլան Ելվազլի ու Չայգամի, մենք ալ կը մոռնանք հայրենի անուանումները եւ կը կորսնցնենք տէր ըլլալու գիտակցութիւնը: Կ'ըլլանք անկամ եւ անզօր հանդիսատես:

Իշխանութիւնը, նոր անունով, նոր դասաւորումով, ինք կը կասեցնէ իշխանութիւնը, ինչպէս ըսած է իմաստասէր Մոնթեսքիէօն:

ԲԱՆ ՈՒ ԳԻՐ

Երկիր Հայրենի

Խօսք և երաժշտութիւն՝ Ռուպերթ Ամիրխանեանի

Երազի իմ երկիր հայրենի,
Հոգսերդ շատ, յոյսդ մեծ,
Զարքարոտ երկիր:

Ես մի բռնն եմ քո հողի,
Ես մի ծիւն եմ քո արտի,
Ես մի թերթն եմ քո ծաղկի,
Հայրենի երկիր,
Հայաստան:

Երազի իմ երկիր հայրենի,
Հոգսերդ շատ, յոյսդ մեծ,
Արծուաբոյն երկիր:

Իմ պապերն են քեզ շահել,
Իմ եղբարքն են քեզ պահել,
Քունն են որդիքն իմ ջահել,
Հայրենի երկիր,
Հայաստան:

Ես մի բռնն եմ քո հողի,
Ես մի զարկն եմ քո բազկի,
Ես մի շիւղն եմ քո հասկի,
Հայրենի երկիր,
Հայաստան:

ՄՇԱԿՈՒԹԱՅԻՆ ՕՐԱՑՈՅՑ

30 2021
ՆՈՅԵՄԲԵՐ

Կրկ Երկ Երբ Զրբ Հնգ Ուրբ Շբթ

	1	2	3	4	5	6
7	8	9	10	11	12	13
14	15	16	17	18	19	20
21	22	23	24	25	26	27
28	29	30				

ՉԱՔԱՐ ԽԱՉԱՏՐԵԱՆ
(1924-2017)
«Ծաղկած ծառ»

Մարզական

Անկախության Տոնին Նուիրուած Թենիսի Մրցաշարքներ ԶԲԸՄ-ի Տեմիրճեան Կեդրոնին Մէջ

26-28 Նոյեմբերի միջեւ, Լիբանանի թենիսի ֆետերասիոնին հովանաւորութեամբ, ԶԲԸՄ- ԶԵԸ Անդրանիկ թենիսի վարչութեան անդամներ տողք. Շահէ Փարթամեանի եւ Կարպիս Կարապետեանի կազմակերպութեամբ, Լիբանանի անկախութեան տօնին առիթով 16 տարեկանէն վար տարիքով մարզիկներու՝ անհատական եւ խառն մրցաշարքներ տեղի ունեցան ԶԲԸՄ-ի Տեմիրճեանի Անդրանիկ բացօթեայ մարզադաշտին մէջ: Մրցումին մասնակցեցան 14 մարզիկներ:

Անհատական մրցաշարքը շահեցաւ ԶԵԸ-ական Արման Կարապետեանը: Աւարտական մրցումին, ան պարտութեան մատնեց Թարեք Շապլին: Խառն զոյգերու մրցաշարքը շահեցան ԶԵԸ-ականներ Արման Կարապետեանը եւ Մարիսա Տըրէյտին պարտութեան մատնելով Թարեք Շապլին եւ Մարիամ Պերպերեանը: Լիբանանի թենիսի ֆետերասիոնի ներկայացուցիչ Թանիոս Զընաան շնորհաւորեց բոլոր մասնակիցները եւ յանձնեց մրցանակները: Կը շնորհաւորենք ԶԵԸ-ի մարզիկները զոյգ յաղթանակներուն առիթով:

ՅԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆ

ԼԻԲԱՆԱՆԻ ՏԻԳՐԱՆԱԿԵՐՏԻ ԶԱՅՐԵՆԱԿՑԱԿԱՆ ՄԻՈՒԹԻՒՆ

Լիբանանի Տիգրանակերտի Հայրենակցական Միութեան անդամական ընդհանուր ժողովը, տեղի պիտի ունենայ Շաբաթ, 4 Ղեկտեմբեր 2021-ին երեկոյեան ժամը 6ին, Պուրճ Համուտի Հայ Կաթողիկէ Մեսրոպեան բարձրագոյն վարժարանի Ֆարաճեան լսարանին մէջ:

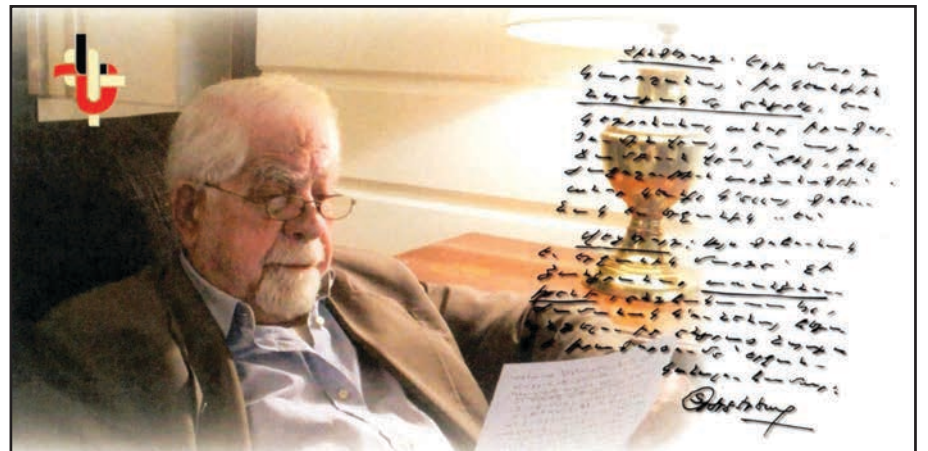
Օրակարգ

- Ընթացաւարտ վարչութեան երկամեայ նիւթաբարոյական գործունեութեան քննարկում:
- Նոր վարչութեան ընտրութիւն:

Ծանօթ

Ներկաներուն թիւը մեծամասնութիւն պիտի նկատուի երեկոյեան ժամը 6:30ին:

Պէյրուք, Լիբանան

الحلقة الأدبية الأرمنية اللبنانية

أمسية تذكيرية
لذكرى

الاستاذ المحامي كسبار ويسرويريان

الجمعة، ١٠ كانون الأول ٢٠٢١ الساعة السابعة مساءً
في قاعة محاضرات جامعة هيكازيان، القنطاري - لبنان

دعوة خاصة

ملاحظة: الموقف مؤمن

**ՅԱՐԳԱՆՔԻ ԵՐԵԿՈՅ՝
Մեր Գասպար Տէրտէրեանի
Յիշատակին**

Ուրբաթ, 10 Ղեկտեմբեր 2021 երեկոյեան ժամը 7-ին,
Հայկազեան Համալսարանի սրահին մէջ, Թանթարի, Լիբանան:

Ծանօթ.- Կատարուի ապահովուած է
Հայ Աւետ. Ա. երեկոյեայ շրջաօրովին մէջ

Հրատ